

Prostovoljstvo v Italiji

Organizirano prostovoljstvo v Italiji ima dolgo tradicijo, saj naj bi prva oblika organiziranega prostovoljstva obstajala že v 13. stoletju v Toskani. »Confraternita di Misericordia« je bila prva dobrodelna organizacija, ki jo je vodila katoliška skupnost, in je vključevala tudi delo prostovoljcev. V tistem času so v javnem življenju sodelovali predvsem višji sloji. Skozi delovanje v organizaciji kot je »Confraternita di Misericordia«, pa so se v javno življenje lahko vključevali tudi nižji sloji.

V Italiji se s prostovoljstvom ukvarja 4,1 milijona ljudi, kar predstavlja 8,4 odstotka celotnega prebivalstva nad trinajst let. Tipičen Italijanski prostovoljec je zaposlen moški s srednješolsko izobrazbo in starostjo med trideset in štiriinpetdeset let. Ženske predstavljajo 45,6 odstotkov vseh prostovoljcev. V zadnjih letih se je med prostovoljci povečal delež upokojencev, medtem ko delež študentov, dijakov in brezposelnih oseb pada.

V letu 2003 je bilo v Italiji 21.021 prostovoljskih organizacij, kar je za 14 odstotkov več kot leta 2001. Prostovoljske organizacije so še vedno močnejše prisotne na severu Italije (57 %), čeprav se je v zadnjih letih s hitrim razvojem juga in centra ta razlika zmanjšala. V prostovoljskih organizacijah trenutno deluje 950.000 prostovoljcev, od tega jih 58 odstotkov svoje aktivnosti opravlja redno. Večina prostovoljskih organizacij je najbolj aktivnih na področju zdravstvenega varstva in socialne pomoči, vendar se je v zadnjih letih delež aktivnosti na teh dveh področjih nekoliko zmanjšal, saj v prostovoljstvu postajajo vedno bolj popularni tudi kultura, šport in ekologija. Znotraj organizacij se pojavlja problem pri zagotavljanju medgeneracijskega sodelovanja in obnavljanja prostovoljskega »kadra«. Le dve organizaciji od desetih v svoje vrste sprejemata prostovoljce, ki pripadajo različnim starostnim skupinam. Večino prostovoljcev znotraj organizacij namreč predstavljajo ljudje v starosti šestinpetdeset do petinšestdeset let, medtem ko se zanimanje mlajših od trideset let za prostovoljsko delo v organizacijah iz leta v leto zmanjšuje.

Za promocijo prostovoljstva, podporo, pomoč in svetovanje prostovoljskim organizacijam skrbi dvainsedemdeset Prostovoljskih podpornih centrov, ki so regionalnega značaja. Na nacionalni ravni za njihovo delovanje skrbi »National coordination body«.

V zadnjih letih se je v Italiji razmahnila nova oblika prostovoljstva, ki ji pravijo »osebno prostovoljstvo« oz. »volontariato personale«. Gre za nalogo, ki si jo posameznik zada sam in se opravlja v neformalnih skupinah, brez da bi te ob tem kdo omejeval ali vplival nate. Osebno prostovoljstvo se kaže v skromnem načinu življenja, etični porabi denarja, odgovornem turizmu, kritični in odgovorni porabi dobrin ter podpori pravičnemu trgu. Pri tem prostovoljstvu ne gre za pripadnost neki skupini, ampak za posameznikovo lastno prizadevanje, z drugimi besedami bi temu lahko rekli tudi državljanska dolžnost. Prihaja nova doba, kjer je prostovoljstvo razumljeno kot osebno udejstvovanje oziroma individualna prostovoljska akcija. Leta 1997 so zabeležili 16,4 % takih prostovoljcev, leta 2001 pa že 20 %.

Vir: CEV, SPES